

at fige ingen Stillinger i det private Liv, der for-
 dre en faadan forberedende Uddannelse som netop
 Embedsstillingen. Man skal forberede fig i lang
 Tid og med betydelig Beføstning til denne Gjer-
 ning, og efter at være kommen igjennem denne
 Forberedelse skal man være nødsaget til at gaa
 og vente i grumme mange Aar, inden man kom-
 mer i en Stilling, der kan skaffe et blot i nogen
 Henseende tilfredsstillende Udkomme. Jeg skal
 som smaa Exempler, der kunne tjene til en pas-
 sende Oplysning, anføre, at en juridiff Kandidat
 i Nutiden, som beslutter sig til at gaa Kontor-
 veien, først henimod det 40de Aar kan vente en
 Gage af 800 Daler. For Hærens Vedkommende
 skal jeg ophvise, at vi have 22 Premierlieutenanter,
 der allesammen have tjent over 21 Aar og
 endnu staa som Premierlieutenanter. Vi have
 i Hæren 10 Kapitainer, der have staaet
 i 8 Aar som Kapitainer paa en Gage af 1,200
 Rd. Mine Herrer! den Slags Ting er uregelmæssig
 ikke meget loffende. Jeg skal endnu tilføie, hvad
 der maaste ogsaa kan tjene til Oplysning, at For-
 holdene ere saa langt fra at give Hvertallet Nød-
 hold, at man endogsaa i et Ministerium i den
 sidste Tid har været nødt til at sætte en Grændse,
 fordi de yngre søgte ud i private Erhverv, fordi
 Statsstillingen ikke mere bød nogen rimelig Udsigt
 for Fremtiden. Og hvad den høie Løn angaar,
 saa kan en Mand f. Ex. i Militæretaten, naar
 han faar den høieste Løn — og det er jo faare
 Faa, der naae den — opnaa en Gage, som svarer
 til en af Kjøbenhavns Borgemestres, og som en-
 hver lille Kræmmer paa Dtergade vilde anse som
 meget utilstrækkelig eller ialtfald som meget be-
 fæden. Det var det ene Punkt. Der er des-
 uden to andre Punkter, af hvilke jeg ikke skal be-
 røre det sidste videre, det angaar nemlig den lok-
 kende Udsigt til Rang og Ordener. Vi kunne
 senere komme til at tale derom, naar Lovforslaget
 om Adel, Titler, Orden og Rang, der nu hviler,
 kommer frem. Hvad Rangens angaar, skal jeg
 dog gjøre opmærksom paa, at efter Ordningen af
 Embedsrangen kan der kun være Tale om de
 Embedsmænd, der naae op i de tre første Klasser,
 da de andre ikke have nogen Forjættelse af at
 være i fjerde eller femte Klasse, fordi de ikke
 have nogen Titel, der svarer til Rangens, og det
 iøvrigt er meget faa af dem, der kunne vente at
 naae op i en af de tre første Klasser. Det vilde
 derfor være løstligt, om der af Hensyn til Ran-
 gen skulde være noget særlikt Løkkende til at gaa
 Embedsveien. Endelig hedder det i Erklæringen,
 at, naar Embedsmændene ikke længer kunne ud-
 føre deres Tjeneste, faae de for dem selv og deres
 efterlevende Hustru en rundelig Pension. Hvad
 Hustruen angaar, skal jeg gjøre opmærksom paa,
 at det dog maa forstaaes med et vist Forbehold,
 fordi vi af Pensionen til vore Hustruer selv maa
 sikkre en Femtedel, medens Staten kun giver en
 Ottendedel, og hvad det Rundelige angaar, da ligger

det idetmindste meget nær for mig at gjøre op-
 mærksom paa, at man i Udbærgvæsenet for Mil-
 itæretaterne har en Grændse, som gjør det umuligt,
 at Pensionen nogenstunde kan blive rundelig, hvis
 der overhovedet kan være Tale om rundelig Pen-
 sion; efter min Mening er den langt fra at være
 rundelig (B. S. o. l. m.: Det tvivler jeg ikke om).
 Det ærede Medlem tvivler ikke derom, det kan jeg
 saa godt forstaa. Se vi nu hen paa Spørgs-
 maalet om Pensionsberettigelsen, saa skal jeg være
 villig til at erklænde, at jeg ikke kan anse det for
 ønskeligt at have overflødige Embedsmænd, og end-
 videre, at Staten har ikke alene ubetinget Ret til
 at fordrø fri Disposition over Embedsmændens
 Tid og Kræfter, men ogsaa Ret til at fordrø, at
 han anvender sine ledige Diebliske til at blive en
 bestandig dygtigere Embedsmand; det staa fuldt
 og fast for mig. Men gjør man det, maa man
 virkelig lønne ham paa en saadan Maade, at han
 ikke er nødsaget til at søge andet Erhverv men
 kan offre sin Fritid til Statens Tjeneste, og naar
 man har brugt og opslidt ham i Statens Tjeneste,
 er man nødt til at give ham Pension for at
 sikkre ham mod Nød og Saan paa hans gamle
 Dage. Det stemmer med Billighed og Retfærdig-
 hed, og det er saa meget mere nødvendigt som,
 hvad der er tilstaaet i Lønninger, ikke er indrettet
 paa en saadan Maade, at en Embedsmand skulde
 være i Stand til at lægge Betydeligt til Side for
 at sikkre sig sit Udkomme, naar man har slidt
 ham op og ikke kan bruge ham mere, saa at han
 paa sine gamle Dage kan leve nogenlunde sorg-
 frit. — Der er endnu et Punkt, som det maaste
 maa være mig tilladt at fremhæve. Man pleier
 altid at henstille det som noget uendelig Lykkelig
 at være Embedsmand; det skal være noget af det
 Lykkeligste af Alt. Jeg tvivler meget paa, at de ærede
 Medlemmer af dette Hvertal, som mener, at Embeds-
 mændene ere saa lykkelige, ville opmuntre deres
 Sønner til at gaa den Vej. Men der er Et, som
 vi, der leve i Stillingerne, og selv føle Skoen
 trykke, have en Erkjendelse af, og det er Noget,
 vi have Lov til at minde om, nemlig, at, medens
 Enhver, der lever i en lykkelig, fri og uafhængig
 Livsstilling, har Lov til at arbejde for sig selv og
 se Arbeidet lønnet paa en Maade, der kan komme
 ham selv til gode, er Forholdet ganske anderledes
 for Embedsmændene. Han kan faae Lov til at
 arbejde og arbejde utrættelig; man arbejder og er
 glad ved at arbejde i det Godes Tjeneste, men
 man høfter i Regelen aldrig Lønnen for noget-
 somhelst Arbeide. Jeg tror derfor, hvis denne
 Vej skal være den rigtige, at den Tid ikke vil
 være fjern, hvor Enhver, der paa nogen Maade
 tror at kunne bringe det til Noget i Livet, vil
 sky Embedsstanden som det, der giver ham mindst
 Garanti, og naar det er naaet, saa ere vi naaede
 saa vidt, at vi ere blevne af med et Gode, som
 alle andre Stater sætte Pris paa: en dygtig, hæ-
 derlig og uafhængig Embedsstand.